



**INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS  
2019**

**SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS  
HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA  
AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS**

*a 2019/6/V/1/1. sz. MAB HATÁROZAT MELLÉKLETE*

2019. június 28.

## Tartalomjegyzék

I. Akkreditációs javaslat .....	2
II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása .....	2
III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe .....	2
III.1. Az önértékelés készítésének folyamata .....	2
III.2. Az intézmény általános helyzetképe .....	2
III.3. Az ESG 2015 standardjai szerint az előző intézményakkreditációs jelentés alapján tett minőségfejlesztési intézkedések, és azok hatása .....	4
III.4. Az intézmény dokumentumai, szervezete, vezetése és gazdálkodása .....	4
IV. Minőségértékelés .....	6
ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika .....	6
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése .....	8
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés .....	9
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése .....	11
ESG 1.5 Oktatók .....	11
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások .....	12
ESG 1.7 Információkezelés .....	14
ESG 1.8 Nyilvános információk .....	14
ESG 1.10. Külső értékelés .....	15
V. Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége .....	15
VI. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése .....	17
VI/1. TEOLÓGIA OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK .....	17
VI/2. KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉSI SZAK.....	19
VI/3. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR MESTERKÉPZÉSI SZAK .....	20
VI/4. KÁNTOR ALAPKÉPZÉSI SZAK.....	22
VII. A jelentés alapján megállapított fejlesztési javaslatok .....	24
VII.1. Az intézményre vonatkozóan javaslatok:.....	24
VII.1. A szakok további működésére vonatkozó javaslatok:.....	25

## I. Akkreditációs javaslat

<b>Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola</b>	<b>2019/6/V/1/1/1 SZ. MAB HATÁROZAT</b> <b>A főiskola akkreditációja</b> – <b>2022. május 31-ig benyújtandó, a javaslatokra reagáló, és ezen időpontig megvalósított fejlesztéseket, intézkedéseket az ESG 2015 sztenderdjei szerint is bemutató önértékelés benyújtása és 2022. december 15-ig lezáruló monitor eljárás mellett –</b> <b>2024. június 28-ig hatályos.</b>
--	---

## II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola (a továbbiakban: SZAGKHF) az ESG 2015 (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*) alapelveinek részben felel meg.

Az intézményben a támogató folyamatok – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai, létesítményi gazdálkodás – és a kiváló infrastruktúra megfelelő háttérrel biztosítanak az oktatási, kutatási tevékenységhez. Az intézmény működése stabil.

A főiskola saját papképzési, évszázados oktatási és teológiai hagyományaira épített minőségbiztosítási rendszert működtet, melyet az ESG 2015 sztenderdjeire figyelemmel fejleszteni szükséges.

Az SZAGKHF kutatási tevékenysége, a főiskola méreteihez és a többi hitéleti képzést folytató főiskolához képest, kiemelkedő színvonalú.

Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján a látogató bizottság elismeri az intézmény hitéleti képzések területén betöltött szerepének fontosságát, intézménytörténeti hagyományait, amely pozitívan befolyásolja az oktatói és adminisztratív személyzet munkája iránti elkötelezettségét, és a hallgatók iránti elkötelezettséget és figyelmet.

## III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe

### III.1. Az önértékelés készítésének folyamata

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola (továbbiakban SZAGKHF) önértékelése elkészítésének felelőse a főiskola rektora, akinek munkáját a főtitkár és a minőségbiztosítási megbízott segítette. Az így elkészített önértékelési jelentés lényegi elemeit a benyújtást megelőzően az oktatói közösséggel megismertette a rektor, majd pedig a szenátusi elfogadást követően véglegesen a fenntartó hagyta jóvá.

### III.2. Az intézmény általános helyzetképe

A SZAGKHF 1950-es alapításától kezdve folyamatos, tudatosan tervezett fejlesztés alatt áll. A fenntartó részéről kiemelten kezelt intézmény egyetlen és kizárólagos funkciója görögkatolikus papnevelés volt. Ez a funkció az 1989-es politikai változást követően, a főiskola

szerkezetével együtt, kibővíthetett. Így az intézményi képzésben a papnövendékek mellett világi hallgatók is megjelentek. 1995-től egyetemi képzés folyik, majd 2007-től áttértek a Bologna-rendszerű osztatlan mesterképzésre. A főiskola 1995. május 26-án affiliációs megállapodást kötött a Pápai Keleti Intézettel (Pontificio Istituto Orientale), amellyel 2006-ban aggregálódott. Így az intézmény szervezett teológiai képzések végén az affiliáló, illetve aggregáló római egyetem nemzetközileg, a világ összes katolikus egyetemén elfogadott, baccalaureatusi (megfelelője: az osztatlan Teológia MA) és licenciátusi diplomát ad (doktori képzésre való jelentkezésre nyújt lehetőséget).

A SZAGKHF sajátos, alapvetően hitéleti profilú, határokon átnyúló regionális szerepkörű intézmény a következő szempontok miatt:

1). Az ország, és egyben a magyar nyelvterület, egyetlen görögkatolikus felsőoktatási intézménye, amely, mivel a magyar Görögkatolikus Egyház a szocializmus alatt folyamatosan működhetett, 1950-től kontinuos. Ez többféle követelményt támaszt: *a.)* A sajátos magyar görögkatolikus hagyomány ápolása, együtt a sajátos keleti teológiai, lelkiségi és liturgikus hagyományok őrzésével (MTA-val való együttműködés). *b.)* Kapcsolatrendszer építése a nem magyar görögkatolikus egyházak felé, illetve ezek felsőoktatási intézményeivel való együttműködés. *c.)* A magyarországi mellett, a határon túli magyar görögkatolikus közösségek felsőoktatási intézménye és referenciapontja. Mivel ez utóbbiak lekipásztori utánpótlását itt képzik, így figyelembe kell vennie ezen közösségek lekipásztori igényeit is.

2.) A főiskolának a régióban elfoglalt helyzete, amely együtt jár az északkelet-magyarországi térség szociológiai helyzetéből fakadó sajátos oktatási, nevelési és szociális szempontjainak való megfeleléssel. Ennek elemei: *a.)* Az Észak-Alföldi és Észak-Magyarországi régiókban a kibővült (görög és római) katolikus közoktatási hálózat működésének támogatása (hit-tanár- és pedagógusképzés, felekezetspecifikus és gyakorlati továbbképzések). *b.)* A szociális és gyermekvédelmi intézményhálózat kiszolgálása. *c.)* Példaértékű a média felületét átfogó ún. „harmadik misszió” (Görögkatolikus Médiaközpont). *d.)* A Pedagógiai és Pszichológiai Központ életre hívásával az intézmény egyértelműen felvállalta valamennyi képzésének háttéréül, alapjául szolgáló pedagógiai és pszichológiai területek más intézménytől független gondozását, ezzel is erősítve a civil oktatás színvonalát.

Az intézmény a 2016–2020. közötti időszakra elfogadott, *Fokozatváltás a felsőoktatásban – középtávú szakpolitikai stratégiában* megfogalmazott harmadik missziós célkitűzésekre is figyelemmel a tudománynépszerűsítő, ismeretterjesztő, szemléletformáló szolgáltatások bővítése, felsőoktatási tudásbázishoz történő hozzáférés növelése, a korszerű információs tartalmak létrehozása és a hozzáférés széleskörű biztosítása, valamint a határon túli magyar oktatás minőségi és mennyiségi fejlesztése területein jól azonosította szerepét, lehetőségeit és ezek ki-vitelezése magas színvonalon történik.

E fenti szempontok az intézménynek a fenntartó világosan megfogalmazott stratégiai irányait is fedik. A fenntartó és az intézmény a stratégiai célkitűzések elérését, és az ehhez való feladatrendszer ellátásának biztosítását a paptanárok fiatalabb generációjának tudatos felkészítésében, kompetens civil munkatársak bevonásában látja; ennek érdekében tudatosan tesz.

Az oktatói kar magasan kvalifikált (lásd a szakos anyagot), ugyanakkor nagy az oktatói leterheltség, ami a főiskola adott, rajta kívül álló, korlátait mutatja. A kutatási tevékenység magas színvonalú, saját kiadványokkal, jól megjelenített (1 magyar és 3 idegen nyelvű folyóirat és 5 tudományos könyvsorozat). A főiskola egyike az MTMT alapító intézményeinek. A SZAGKHF oktatóinak tudományos, kutatói és publikációs tevékenységét kívánja ösztönözni és elismerni a 2014-ben bevezetett tudományos teljesítménypótlék-rendszer. Az intézmény, önkéntes alapon, bizonyos időszakra (1 év, 1 hónap) nemzetközi (elsősorban római) kutatási lehetőséget ad oktatóinak. Bár a teológiai tárgyak esetében a tematika meglehetősen kötött, az

oktatók a kutatási eredményeiket beépítik a tananyagba. 2013-tól évente megrendezésre kerülő Nemzetközi Patrisztikus Konferencia. Ebből kialakuló együttműködés a római Augustinianum Pápai Patrisztikus Intézettel, mely a keresztény ókortudomány legjelentősebb nemzetközi kutatóközpontja.

### III.3. Az ESG 2015 standardjai szerint az előző intézményakkreditációs jelentés alapján tett minőségfejlesztési intézkedések, és azok hatása

A SZAGKHF a legutóbbi 2013-as MAB intézményakkreditációs jelentés alapján, az ESG 2015 sztenderdjei szerint a következő intézkedéseket tette: 1.) Az 1/2015. számú rektori utasítás pontosította az intézményi minőségbiztosítási felelős feladatait. 2.) A 2013-as MAB látogatást követően a hallgatók önkormányzattá szerveződése megtörtént. A HÖK szerepét sikerült azonosítani, így a főiskola integráns részét képezi. 3.) A főiskola honlapját megújították, az intézmény alapdokumentumait és alapinformációit elérhetővé tették.

A 2013-as intézményakkreditációs eljárás ajánlásának megfelelően megvizsgálták a Diplomás Pályakövetési Rendszerhez való csatlakozást. A főiskola úgy vélte, hogy az intézmény kis létszáma, illetve a már meglévő, a DPR-nél hatékonyabb, egyszerűbb, a természetes egyházi kapcsolatokra épülő rendszer alkalmasabb. Az intézmény kialakított egy rendszeresen karban tartott hallgatói adatbázist. A hallgatókkal számos csatornán keresztül folyik a kapcsolattartás, illetve a visszajelzések áramlása (teológiai, lelkipásztori, kántori, hitoktatói továbbképzések, főiskolai és a fenntartó által szervezett programok és találkozók, levelezőlisták, közösségi média stb.). A SZAGKHF hallgatóinak nagy részét kitevő kispapok esetében pedig az érintett egyházmegyék, akik egyben a főiskola fenntartói is, végzik a végzett hallgatók pályakövetését, melynek dokumentált formája az egyházmegyék által rendszeresen közzétett, internetes változatban is elérhető, névtárak.

### III.4. Az intézmény dokumentumai, szervezete, vezetése és gazdálkodása

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola rendelkezik az előírt hatályos intézményi dokumentumokkal.

A főiskola karokkal nem rendelkezik. Viszonylag egyszerű szervezeti struktúra szerint, a rektor operatív irányításával, működik, amit az intézmény méretei, hallgatói és oktatói létszámadatai indokolnak. Az *oktatási szervezeti egységek* 2017. július 1. óta két központban szerveződnek. A *Hittudományi Központ* fogja össze a hitéleti tantárgyak oktatásáért felelős tíz tanszéket. A 2017-ben alapított *Pedagógiai és Pszichológiai Központ* két szerveződő tanszékkal a pedagógiai és pszichológia tantárgyakért, valamint a továbbképzési programokért felel. A két központ mellett *idegen nyelvi lektorátus* is működik. A kutatási szervezeti egységek közé a *3 kutatócsoport* és a tudományos kiadványokat gondozó *szerkesztőbizottságok* tartoznak.

A megelőző 2013-as akkreditáció óta, 2015. március 19-én Ferenc pápa megalapította Magyarország Görögkatolikus Sajtójogú Metropóliai Egyházát, melyet három egyházkormányzati egység alkot: Hajdúdorogi Főegyházmegye; Miskolci Egyházmegye; Nyíregyházi Egyházmegye. A Görögkatolikus Metropólia legfőbb előljárója, metropolitája a Hajdúdorogi Főegyházmegye mindenkor érseke. A Görögkatolikus Metropólia legfőbb döntéshozó szerve a Hierarchák Tanácsa, melynek szavazati joggal rendelkező tagjai a három egyházmegye püspökei. Ez a változás a SZAGKHF működésére is hatást gyakorolt: 2015 óta a *SZAGKHF fenntartója* immár nem a Hajdúdorogi Egyházmegye, hanem a *Görögkatolikus Metropólia*. A fenntartói jogokat a metropolita, mint *nagykancellár a Hierarchák Tanácsával* együtt gyakorolja. A

Görögkatolikus Metropólia intézményrendszerének kialakítása során létrejött a *Metropólia Főiskolai és Papnevelési Bizottsága*, melybe a Metropóliát alkotó egyházmegyék delegáltak felsőoktatási szakembereket.

A legutóbbi MAB látogatást követően a hallgatók önkormányzattá szerveződése megtörtént (HÖK), a kispap és civil hallgatók homogén hallgatói közösséget alkotnak képzéseiktől függetlenül. A HÖK megfelelően, szabályosan működik, kellő autonómiával, érdekérvényesítési potenciállal; anyagi forrásai biztosítottak a főiskola részéről. Tudatos hallgatói közösségről van szó, mely képes saját igényei közvetítésére, és az intézmény által rendelkezésre bocsátott lehetőségeket nagyon objektíven és kimagaslóan értékelni.

A hallgatói szolgáltatások jó színvonalúak: tutor-rendszer (minden oktató részvételével), a követelményekkel és a számonkéréssel kapcsolatos megfelelő információkhoz jutás, jegyzetellátás (minden tárgynál papír és e-formátumban egyaránt), könyvtár, ösztöndíjrendszer, kollégiumi férőhelyek és azok elérhetősége (Papnevelő Intézet, Szent Zsófia Kollégium), tehetséggondozás, közösségi terek, étkezés. Ide veendő még a jól működő egyházi szaknyelvi nyelvvizsgaközpont, mely több irányban is aktív: hallgatók nyelvi képzése (külföldi nyelvtanulási lehetőséggel együtt); középiskolai diákok és tanáraik számára nyújtott szolgáltatások (nyelvvizsga, nyelvi továbbképzés). A főiskola egyházi jellegéből fakadó nemzetközi kapcsolatrendszere biztosítani tudja a hallgatói mobilitást. Az intézmény csatlakozott az ERASMUS programhoz, viszont a papképzés sajátosságai miatt ezt a kispap hallgatók nehezen tudnák igénybe venni. A hallgatói mobilitást elősegíti az 1 éves kötelező külföldi szociális munka.

Látható módon az intézmény felelősséggel gondolkodik szolgáltatásai minőségéről. A rendszerszemlélet, a folyamatokban való gondolkozás a szóbeli interjúk során kirajzolódott. A SZAGKHF küldetése, intézményfejlesztési terve, minőségpolitikai nyilatkozata egyértelmű és világos célokat fogalmaz meg. Az intézmény a minőség mellett elkötelezett és olyan belső szükségletként definiálja, amelynek fenntartását, megőrzését az intézmény vezetése és valamennyi oktatója feladatának, hivatásának tekinti. A megjelölt célok, irányok az oktatásban, kutatásban is megjelennek.

Az intézményben folyó képzés ellenőrzése tekintetében, a többi hittudományi főiskolához hasonlóan, a SZAGKHF esetében is sajátos helyzettel állunk szemben, hiszen az intézményben alapvetően hitéleti képzés folyik. Egyszerre kell törekedniük arra, hogy az oktatási és kutatási színvonal illeszkedjen a magyar felsőoktatási rendszerbe, megfeleljen a törvényi előírásoknak, illetve megfeleljen a katolikus egyház egyetemes kánonjogi és szentszéki szabályozásának, melyek a részegyházakra, így a Metropólia egyházmegyéire is kötelező, annak oktatási intézményeire is.

Ez utóbbi, egyházi elvárásrendszer érvényesülését a katolikus egyház a főiskola esetében ötévente ellenőrzi (egyházmegye, Pápai Keleti Intézet, Apostoli Szentszék). Természetesen az intézmény törekszik az adott kánonjogi mozgásterén belül alkalmazkodni az ESG 2015 elvárásaihoz, és annak követelményeit fokozatosan bevezetni és alkalmazni meglévő minőség-biztosítási rendszerükbe. A határozott szándék is megvan erre, amit a helyszíni látogatás is alátámasztott. A főiskola minőségbiztosítási rendszerének meghatározó része a hozzá csatlakozó Papnevelő Intézet magas színvonalú nevelő, ellenőrző tevékenysége. A hallgatók nagy részét kitevő papnövendékek esetében ez egy önálló jól dokumentált minőségbiztosítási folyamatot jelent, mely a kispapok komplex „pályaalkalmasságát” monitorozza teológiai tanulmányaik teljes időtartama alatt (felelőse: a prefektus). Ez a tevékenység erősen hallgatóközpontúvá teszi ezeket az intézményeket.

Éppen a keresztény nevelési, a papképzésből is fakadó tradíciók végett, a hitéleti képzést folytató katolikus intézményekre jellemző módon, a főiskola életében, a hivatalos csatornák mellett, nagyon fontos a kötetlen személyes kommunikáció, visszajelzések szerepe; az

*informalitás.* A visszajelzések túlnyomórészt személyesen érkeznek. Éppen ezen informális, erősen lelkeségi és közösségi jelleg következménye az is, hogy a tanterven kívüli programok téra magas színvonalú; illetve szerepet játszik abban is, hogy jók a hallgatói szolgáltatások.

A főiskola infrastruktúrája kiemelkedő, korszerű, méltó környezetet biztosít az oktatáshoz: jól fejlesztett szakkönyvtár (megfelelő internetes adatbázisokkal, jelentős szakfolyóiratállománnyal), tantermek. Folyamatos fejlesztésében és korszerűsítésében a fenntartó és a SZAGKHF egyaránt elkötelezettek.

A SZAGKHF gazdálkodása a hatályos törvényi szabályozásnak megfelelő; részletes költségvetéssel és zárszámadással bír. A főiskola anyagi finanszírozása rendezett, stabil. Az oktatás személyi és tárgyi feltételeket magas színvonalon tudja biztosítani.

## IV. Minőségértékelés

### ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika

#### *Tények, megállapítások (erősségek)*

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola minőségbiztosítási rendszere és az ahhoz szorosan kapcsolódó minőségbiztosítási kézikönyv a HEFOP-3.3.1-P-2004-06-0019/1.0 „A katekéta – lelkipásztori munkatárs képzés alapképzési rendszerének kidolgozása és bevezetése három főiskolán” c. pályázati program keretében került kialakításra (a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola, a Gál Ferenc Hittudományi Főiskola és az Apor Vilmos Katolikus Főiskola közös társfinanszírozásban zajló projekt eredményeként létrejött). A rendszer kialakítása során figyelemmel voltak Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosítási standardjainak és irányelveinek (ESG 2005) betartására is, amelyet a jelen akkreditációs eljárásra történő felkészülés során az ESG 2015 követelményeivel összhangban aktualizáltak 2017-ben.

A katolikus hitéleti képzés fontos, irányadó és normatív dokumentuma a Szentszék által kiadott négy évtizede érvényben lévő 1979-ben kiadott Sapientia Christiana apostoli konstitúció szabályozta ezeket a kérdéseket. Ennek helyébe lépett a 2017-ben kiadott Veritatis Gaudium kezdetű apostoli konstitúció. A Veritatis Gaudium magyarországi recepciója jelenleg is folyamatban van, amelynek lezárása után tervezi az intézmény az alapidokumentumok felülvizsgálatát és a megújult minőségi kritériumok alkalmazását.

Jelenleg az intézmény 2017. július 5-én kelt, a rektor által kiadott Minőségpolitikája tekinthető releváns alapidokumentumnak a minőségbiztosítás tekintetében, amelyben a főiskola vezetése elkötelezettséget és aktív szerepet vállal a minőségbiztosítási rendszer működtetésében, fejlesztésében, és ezt az elkötelezettséget minden munkatársától elvárja.

A minőségbiztosítási rendszer további fontos és meghatározó részét képezi a római Pápai Keleti Intézet (Pontificio Istituto Orientale, a Pápai Gergely Egyetem - Pontificia Università Gregoriana - keleti egyházakkal, keleti teológiával foglalkozó akadémiai intézete) megbízottjának (moderátorának) rendszeres évenkénti látogatása. A Pápai Keleti Intézethez történő affiliáció, majd később aggregáció a főiskolát beemelte azt a Szentszék által működtetett minőségbiztosítási rendszerbe. A moderátor évente végzett monitoring-látogatásai, valamint az aggregációs szerződés öt évente esedékes felülvizsgálata a Szentszék felsőoktatásért felelős kormány szervének, a *Tanulmányi Intézetek Katolikus Nevelésügyi Kongregációjának* (latinul: *Congregatio de Institutione Catholica [de Studiorum Institutis]*) standardjai alapján zajlanak. A moderátor látogatásai során beszélgetéseket folytat intézmény vezetőivel, oktatóival és hallgatóival, s ezek tapasztalatait beépíti jelentésébe. A jelentés alapján javaslatokat fogalmaz meg

az oktatás és a kutatás minőségének javításával kapcsolatban is. A moderátor, mint külső szereplő jelenléte, valamint az egészen sajátos katalizátori szerepe a minőségbiztosítási rendszer fontos elemének tekinthető.

A minőségbiztosítás megvalósítása érdekében a főiskola rektora 2006-ban minőségbiztosítási felelőst nevezett ki, akinek feladatköreit egy 2015-ben kiadott rektori utasítás rögzíti. A minőségbiztosítási felelős közvetlenül a főiskolai rektor irányítása alatt, a tanulmányi osztály munkatársainak közreműködésével végzi a tevékenységét. A minőségbiztosítási felelős feladata alapvetően arra koncentrálódik, hogy éves szinten előkészítse a különböző méréseket (oktatói munka hallgatói véleményezése, DPR jellegű mérések stb.) és azok eredményeit kiértékelve tájékoztassa a főiskola vezetését. Hatásköre ezen túl nem nyúlik annak ellenére, hogy a minőségbiztosítási rendszer működtetéséhez megfelelő hatáskörökkel és szaktudással rendelkező munkatárs szükséges, aki átlátja az intézményi működési folyamatokat és lehetőség szerint azok fejlesztéséhez tevőlegesen hozzá tud járulni.

Az oktatás és a kutatás, valamint az oktatást támogató infrastrukturális feltételek minőségével kapcsolatos vezetői, oktatói és hallgatói visszajelzések a minőségbiztosítási vezetőn keresztül a legközvetlenebb úton jutnak el a döntéshozó testülethez.

Az intézmény méretei és az egyszerű – lapos szervezeti struktúrában működő - szervezeti felépítés lehetővé teszi, hogy mind a stratégiai, mind a minőségpolitikához kapcsolódó dokumentumok kidolgozása, jóváhagyása, felülvizsgálata egy egyszerű eljárás keretében valósuljanak meg.

A külső érintettek közvetlen és közvetett módon kerülnek bevonásra a folyamatba. Személyes találkozásokon és megbeszéléseken történik meg a tapasztalatok, vélemények, javaslatok megfogalmazása. A felhasználói kör javaslatai pedig a fenntartón keresztül jutnak vissza az intézmény vezetéséhez.

Évenkénti gyakorisággal kerül sor papír alapú "Hallgatói oktatót-értékelő adatlap" kitöltésére, amelyet a minőségbiztosítási felelős állít össze és a Tanulmányi Osztály koordinálja végig. Az előző akkreditációs eljárást követően próbálkozott az intézmény online kérdőív használatával mérni a hallgatói elégedettséget, de sajnos nem vezetett kedvezőbb eredményhez az így lefolytatott mérés, ezért visszaálltak a papír alapú mérésre. Elsősorban a nappali tagozatos hallgatók vesznek részt ezekben a mérésekben.

A Pápai Keleti Intézet képviselőjének rendszeres látogatásaikor is szerepel a hallgatók véleményének kikérése az intézményben folyó munkáról, amelynek tapasztalatait - természetesen anonim módon kezelve - a képviselő megosztja az oktatókkal és a fenntartóval.

A mérési eredményeket a minőségbiztosítási felelős a tanév eleji nyitó Tanári Konferencián ismerteti, ahol mind az oktatók, mind pedig a fenntartók tájékoztatást kapnak, s a következő tanévben a kérdőív eredményei alapján az illetékes felelősök közreműködésével gondoskodnak a felmerült problémák kezeléséről.

### *Gyengeségek*

Az előző akkreditációs eljárás során fejlesztési javaslatként került megfogalmazásra a minőségbiztosítási feladatoknak, illetve azok folyamatainak intézményi szintű szabályrendszerének kialakítása. Az erre hozott intézményi intézkedés, miszerint az 1/2015. számú rektori utasítás pontosította az intézményi minőségbiztosítási felelős feladatait, csak részben tekinthető megoldásnak. A hangsúly az intézményi működési folyamatok minőségi fejlesztésén lenne, amelyre azonban érdemi előrelépés kevésbé tapasztalható. Továbbá a minőségbiztosítási felelős feladat, felelősség- és hatáskörének kiterjedtsége is erősen korlátozott.

Az intézmény minőségbiztosítási rendszerét leíró Minőségbiztosítási kézikönyv (2017.



július) tartalmát tekintve kevésbé tekinthető az intézményi szabályozási rendszer szerves részeként, annak gyakorlati alkalmazása nem életszerű. Az abban megfogalmazott kritériumrendszer olyan többletterhelést ró az intézményre, amelynek teljesítése nem elvárás sem az ESG 2015, sem a MAB akkreditációs követelmények szerint.

A hallgatói elégedettségmérés mértékének növelése érdekében tett intézkedés – miszerint online felületen keresztül tették elérhetővé a kérdőívet – nem járt sikerrel, és továbbra is alacsony a hallgatói válaszadási arány.

## ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Az intézmény kizárólag a hittudomány területén folytat alap- és mesterszintű képzéseket. Az intézmény az önértékelésben rögzíti, hogy a szakok létesítésére, indítására, jóváhagyására, értékelő felülvizsgálatára vonatkozóan nem rendelkezik szabályzatokkal. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia illetékes szerveit jelöli meg az önértékelés, mint a képzési programokhoz kapcsolódó intézményi tevékenységet segítő, felügyelő szerv. Ennek részletezése, bemutatása az önértékelésben nem történik meg. Ugyanakkor az önértékelés rögzíti, hogy a szakok indításában a Görögkatolikus Egyház kezdeményezését követően a szakindításra vonatkozó döntés meghozatalát megelőzően az Akadémiai Tanács vett részt a szakindítások véleményezésében. A képzési kínálat felülvizsgálata és módosítása tekintetében az önértékelés rögzíti, hogy az fenntartói hatáskörbe tartozik, de a szenátus is közvetíti a fenntartóhoz a képzésekkel kapcsolatos tapasztalatait.

Az önértékelés is rögzít egy kialakult folyamatot, melyben a döntést megelőző véleményezés, fenntartói jóváhagyás, visszajelzés rendszere látható.

A képzési programok fenti folyamatához kapcsolódó pályakövetés és munkaerőpiaci információk, igények felmérése a képzési terület sajátosságai miatt a DPR, vagy a világi munkaerőpiaci igények felmérésére alkalmazott módszerek használhatóságát megkérdőjelezi. Az intézmény érvelése szerint a kis intézmény, kevés hallgató, gyors információáramlás nem teszi szükségessé, hogy formalizálja ezeket a folyamatokat: a visszajelzések azonnaliak, a rájuk adott válaszok konkrét eredménnyel járnak.

Az intézmény a képzési programjai vonatkozásában többször hangsúlyozta az önértékelésben a használható tudás, gyakorlati lehetőségek biztosításának fontosságát. A teológus hallgatók számára biztosított, hogy egy félévet valamilyen szociális intézményben töltsenek. A szociális gyakorlati év esetében külföldi gyakorlati hely lehetősége is biztosított. Más szakok vonatkozásában az intézmény kapcsolatrendszerei biztosítják a gyakorlati lehetőségeket.

*Összegezve:* A hitéleti/egyházi képzések jellege és az intézmény családiassága, az oktatók és hallgatók intenzív személyes kapcsolata lehetővé teszi, hogy az intézmény megfelelő és közvetlen visszajelzést kapjon a képzés minősége, hiányosságai, erősségei, fejlesztendő területei vonatkozásában, azonban ez nem teszi feleslegessé a formalizált adatgyűjtést, elemzést, értékelést. Mindehhez szükséges a szakfelelősök felsőoktatási tudásának bővítése, az intézetvezetők, szakfelelősök szak gondozásával kapcsolatos feladatainak működési szabályzati szinten történő rögzítése.

## ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

### *Tények, megállapítások (erősségek)*

A hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés standard teljesülésének keretét jelentő szabályok rendelkezésre állnak. A hallgatói követelményrendszert leíró Tanulmányi és vizsgaszabályzat (2012.08.01.) megfelelően tartalmazza a tanulmányokkal, az értékeléssel és a hallgatói jogviszonnal kapcsolatos hallgatói ügyek kezelésének szabályait és rendjét. Az intézményben folyó képzés általános rendjéről, szabályairól a Tanulmányi Tájékoztató nyújt átfogó ismertetést.

Szabályzati szinten egyéni haladást támogató tanrendet biztosítanak a hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő, valamint a kiváló tehetségű, sportoló és külföldi tanulmányokat folytató hallgatóknak. De ezen túlmenően valamennyi hallgató részesülhet egyéni felzárkóztatásban, korrepetálásban és tehetséggondozásban egyaránt. Folyamatban van a tutori rendszer kidolgozása, amelynek célja, hogy minden hallgatónak legyen egy oktató tutora, aki figyelemmel követi tanulmányi előmenetelét és segíti a hallgatót.

Minden tanév elején az újonnan felvett hallgatók szintfelmérő nyelvi tesztet írnak, s az azon elért eredmény alapján kerülnek be a különböző szintű nyelvi csoportokba, annak érdekében, hogy minden végzős hallgató a tanulmányok lezárása előtt középfokú nyelvvizsgát szerezhessen. Ezzel is segítve, hogy mindenki a saját szintjén folytathassa idegen nyelvi tanulmányait, s juthasson el minél előbb a középfokú nyelvvizsgáig.

Az alacsony hallgatói létszámból adódóan lehetőség nyílik a tanórák interaktív módon való megtartására, nagyobb teret engedve a hallgatóknak az oktatási folyamatokba történő bekapcsolódásához.

A hallgatókkal folytatott konzultációk során arról számoltak be, hogy az oktatók minden félév első tanítási óráján ismertetik a félév követelmény-rendszerét, a tantárgy elsajátításához szükséges tananyagot, valamint az esetleges önálló munka leadásának határidejét. Így a hallgatók már a félév elején fel tudják mérni a félév folyamán jelentkező elvárásokat.

A tanóra nélküli tantárgyak esetében is megtörténik a félév elején a követelmények ismertetése, valamint a gyakorlatok esetében a gyakorlati helyek és az ott teljesítendő feladatok ismertetése, továbbá a szigorlatok esetében pedig a tételsor kiadása. Az intézményben folyó valamennyi képzésben kötelező az egyedi gyakorlat.

Az oktatók a vizsgaidőszakban biztosítják a vizsgaalkalmak egyenletes elosztását. A vizsgákra történő felkészülést segítő tananyagok a hallgatók rendelkezésére állnak részben az oktatók által biztosított tananyagokból, részben a TO-n keresztül beszerezhető jegyzetektől, valamint az intézmény könyvtárából kikölcsönözhetőek. Kevésbé jellemző az elektronikus tananyag rendelkezésre bocsátása.

A hallgatók fellebbezési lehetőségét a Hallgatói Jogorvoslati Szabályzat (2012.01.10.) tartalmazza. Az elmúlt öt évben egyetlen hallgatói fellebbezés sem érkezett, mert az esetlegesen felmerülő problémákat azonnal orvosolni tudják, ami alapvetően az alacsony hallgatói létszámmal, és az ezzel járó családias jelleggel is magyarázható.

Minden tanév végén sor kerül az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezésére, amelyet a minőségbiztosítási felelős kezdeményez és a Tanulmányi Osztály koordinál. Külön kérdőívet kapnak a hallgatók a szolgáltatásokhoz és az egyes szervezeti egységek munkájához kapcsolódóan. A szöveges értékeléseket a rektor dolgozza fel és tájékoztatást nyújt a fenntartónak, jelezve a mérés eredményei alapján tervezett fejlesztéseket.

A főiskolán az alacsony hallgatói létszám miatt 2002 óta, a FIR-rel kompatibilis saját fejlesztésű elektronikus hallgatói és nyomon követési rendszert alkalmaznak. A hallgatók tanulmányi előmenetelét a Tanulmányi Osztály koordinálja.

A Nyíregyházi Egyetemmel közösen meghirdetett szakpáros képzés esetében kicsit nehezebb a tanulmányi előmenetel szem előtt tartása, de ebben az esetben is mindent megtesznek annak érdekében, hogy a hallgató személyre szabott órarendet kapva ne kerüljön érveszítésbe.

A tehetséges, kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatókat a szaktanárok az Akadémiai Tanács figyelmébe ajánlja teljesítményük elismerése és értékelése céljából. A Tanács évente kétszer egyenként tárgyalja az eseteket és támogatásokat ítélnek oda az intézményi ösztöndíjak, valamint konferencia-részvételek támogatása révén. Tartós jó teljesítmény esetén az Akadémia Tanács javaslatot tesz a fenntartónak arra, hogy a tehetséges hallgatónak biztosítson lehetőséget külföldi (Róma, Eichstätt, Egyesült Államok) tanulmányokra. Erre évente legalább egy, de jellemzően inkább 2-3 hallgató esetében kerül sor.

2015-ben a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola intézményi ösztöndíjakat alapított a hallgatói kiválóság ösztönzésére, ezek évente mintegy 12 hallgató számára biztosítanak lehetőséget ösztöndíjak elnyerésére.

A főiskola hallgatói számára az intézmény vezetői minden évben legalább egy pályázatot írnak ki, amivel ösztönzik az egyéni kutatómunkát, és segítik a kutatói habitus kialakulását.

Az intézmény hallgatói OTDK-konferencián nem vesznek részt, kizárólag házi szintű TDK-t szerveznek, ahol tanévenként 3-4 teológus hallgató mutatja be a szakdolgozatához kapcsolódó kutatási eredményeit.

A főiskolai két tanulástámogatási szervezeti egységgel, intézménnyel rendelkezik. A Szent Zsófia Kollégium hagyományos értelemben vett keresztény szellemiségű felsőoktatási kollégium. A Papnevelő Intézet azonban speciális "kollégium" (kvázi „szakkollégium”), amelyben egészen sajátos rendet követve, kifejezetten a papi életre és szolgálatra készíti fel a papnövéndékeket, vagyis a főiskola teológia szakos (lelkipásztor szakirány) hallgatóit.

Középhosszútávú célként jelölte ki az intézmény a licencia-kurzus idegen nyelven történő megszervezését. A licencia, mint sajátos képzési forma a katolikus felsőoktatási rendszerben a doktori tanulmányok elengedhetetlen feltétele. Mivel a kelet-európai régióban a SZAGKHF az egyetlen görögkatolikus felsőoktatási intézmény, mely jogosult a licencia-kurzus megszervezésére a keleti teológia területén, joggal feltételezhető, hogy a környező országok nem magyar anyanyelvű teológusai között lenne igény a képzésre.

### *Gyengeségek*

A hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés standard teljesülésének keretét jelentő szabályok ugyan rendelkezésre állnak, de azok aktualitásukat tekintve már kérdéseket vetnek fel. Általánosságban az jellemzi ezeket a szabályzatokat, hogy 2010-2012-ben kerültek kialakításra és elfogadásra, azóta azokban változtatásokat, az aktuális követelményekhez történő igazítását nem végezték el. A Tanulmányi Tájékoztató honlapon elérhető változata is csak a 2016/17. tanévre vonatkozik.

Jelentős a nyelvvizsga hiánya miatt "bentragadt" diplomák száma. Annak ellenére, hogy az intézmény komoly nyelvi képzési háttérrel biztosít hallgatóinak, mégsem sikerült kielégítő eredményeket elérni ezen a területen, különösképpen a levelezős hallgatók esetében.

Az intézmény korábbi tervei között szerepelt, hogy jelentősen növelni fogják a hallgatók rendelkezésére bocsájtható elektronikus tananyag mennyiségét. Sajnos, ezen a területen azonban nem sikerült komoly előrelépést elérni.

## ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélése

Az intézményben a sztenderd teljesülése szempontjából rendelkezésre állnak a hallgatók felvételére és tanulmányi kötelezettségeikre vonatkozó szabályzatok. Figyelemmel arra, hogy a hallgatói életciklust lefedő Tanulmányi és vizsgaszabályzat a 2005. évi CXXXIX. felsőoktatási törvényre hivatkozik, de 2012. júliusi keltezésű, amikor már a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény hatályba lépett, ezért, együtt a Veritatis Gaudium alkalmazását követő szabályzati revízióval, érdemes lenne összehangolni, ahol szükséges, a 2011. évi CCIV. törvény előírásaival a Tanulmányi és vizsgaszabályzatot.

A hallgatók előrehaladását a félévente rendezett tanári konferenciák hivatottak követni. Ennek keretében az oktatók egyesével vitatják meg a hallgatók tanulmányi előmenetelét és ekkor nyílik lehetőség arra, hogy a záróvizsgák intézményi eredményeit is megvitassák. Ezen a fórumon születhetnek meg a hiányok javítására tett javaslatok, és azokat összefoglaló intézkedési tervek. A hallgatók mintatanterv szerint történő előrehaladásának követése szintén alapvetően személyes keretek között zajlik. Az előrehaladásból adódó nehézségek elhárítása és megoldása is egyénenként történik. Arra vonatkozóan az intézmény nem gyűjt adatot, hogy mi a mintatantervtől való eltérések oka.

A mintatantervek a szentszéki elvárásoknak megfelelően, kompetenciaalapon kidolgozottak és a teológiai tárgyak hagyományos, egymásra épülő rendjén alapunak.

## ESG 1.5 Oktatók

### *Tények, megállapítások (erősségek)*

A főiskola, mint egyházi felsőoktatási intézmény, képzési profilját tekintve alapvetően hitélet képzést folytat, ebből adódóan a főállású oktatók (19 fő) döntően paptanárok, de a pedagógus-képzésben, valamint a művészeti képzésben közreműködnek civil tanárok is, jellemzően megbízási jogviszonnyal foglalkoztatva (19 fő). Az intézmény vezetése nyitottságot mutat a világi tanárok szélesebb körének befogadása iránt, felismerve ennek szükségességét és támogató hatását a képzés minőségének további fejlesztésében. Mindezt az is indokolja, hogy a főállású pap-tanárok egy része az oktatás mellett parókusi teendőket is ellát, így leterheltségük igen nagyfokú.

Az oktatói összetétel legutóbbi elemzésére 2018 júniusában került sor, amelynek eredményeként több doktorandusz oktató fokozatszerzési eljárását gyorsították fel, valamint két tanári és egy tanársegédi állás is betöltésre került. A főiskola vezetése felismerte, hogy a felsőoktatási szférában a fokozattal rendelkező oktatók szerepe és jelentősége egyre inkább felértékelődik és rendkívül fontos működési feltétel, ezért egyre intenzívebb módon inspirálja és ösztönzi az oktatók körében a doktori tanulmányok megkezdését, a PhD fokozat megszerzését.

Az oktatói összetételt tekintve azt az alapelvet követi az intézmény, hogy egy-egy tanszéken, vagy szakterületen megfelelő arányban oktassanak szenior, középkorú és junior oktatók, azaz a szenior oktató/kutató mellett egy-két posztdoktor és középkorú, valamint 2-3 doktorandusz oktató vegyen részt az oktatásban és az ehhez szorosan kapcsolódó kutatásban.

A Pedagógiai és Pszichológia Központ létrehozása is indokolttá tette az oktatói kör bővítését, amelynek okán két új főállású oktató alkalmazására került sor.

Az intézmény vezetése kiemelt figyelmet fordít az oktatói tudományos, kutatói és publikációs teljesítmény folyamatos fejlesztésére és elismerésére, amelynek érdekében és motiválásaként 2014 óta félévenkénti rendszerességgel teljesítményértékelést végeznek, ami alapvetően két eljárásban zajlik.

A tudományos teljesítménypótlék a főiskolai oktatók kötelező publikációs teljesítményén felüli tevékenységekre vonatkozik.

- A hallgatók részéről érkező oktatói értékeléseket az intézmény vezetői elemzik és értékelik.

A beérkezett adatok elemzését követően az intézmény vezetői tájékoztatják az egyes oktatókat az elemzés eredményéről, fő megállapításáról és arról párbeszédet kezdeményeznek az érintett oktatóval, szükség esetén a fejlesztési lehetőségeket is egyeztetik.

Kiemelendő, hogy az oktatók különös gondot fordítanak a publikációiknak a Magyar Tudományos Művek Tárában való nyilvántartására, ezzel is kinyilvánítva azt a felelősséget, amit az oktatás minőségének magas színvonaláért, annak folyamatos fejlesztéséért vállalnak. A konferencia-előadásaik és részvételeik nyilvántartására egy további intézményi fejlesztésű adatbázis áll rendelkezésre. Mindkét adatbázis nyilvános, a honlapon az egyes oktatók személyi oldalairól könnyen elérhetők.

Az oktató kutatók továbbképzési és egyéb egyéni vagy szervezett formában történő ismeretszerzési lehetőségeket, hazai vagy külföldi konferencián való részvételeket az intézmény kiemelten támogatja (professzori szeminárium, Teológiai Tanárok éves konferenciája, Mária-pócsi Teológiai Napok stb.).

A főiskola minden oktatója számára lehetőségként biztosít egy egyhónapos tanulmányúton való részvételt Rómában. 2018 tavaszán a fenntartó egy lakást vásárolt Rómában kifejezetten azzal a céllal, hogy biztosítsa oktatóinak az egyhónapos tanulmányút logisztikai hátterét. Ez a tanulmányút lehetőséget biztosít a római egyetemi könyvtárak látogatására, a legújabb teológiai szakirodalom megismerésére, szakmai kapcsolatok kialakítására vagy levéltári kutatásokra.

## ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

A SZAGKHF kis hallgatói létszámára és hittudományi sajátosságára való tekintettel szoros kapcsolatot ápolnak az oktatókkal. A kötelező bentlakás miatt a papnövendékek napi kapcsolatot tudnak tartani minden oktatóval és ezáltal megkönnyítve a tehetséggondozást és a problémakezelést. Az oktatók nyitottak a hallgatók véleményére és megtesznek mindent, hogy a hallgatók a lehető legkevesebb problémával tudjanak a tanulásra figyelni.

### *Tanórán kívüli tevékenység*

A Hallgatói Önkormányzat rendszeresen szervez szakmai és sport szabadidős tevékenységeket. A program szervezésében aktív szerepet vállalnak az intézmény vezetői és szükséges esetén megfelelő pénzügyi forrást biztosítanak. Ennek köszönhető a számos kirándulás és sportverseny kerül megszervezésre, amelynek aktív részesei a hallgatók.

Az intézmény nem rendelkezik saját sportlétesítménnyel, de a szomszédban lévő Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola és Gimnáziummal való szoros együttműködésben a

hallgatók rendszeresen tudják használni a sportpályákat és az uszodát. A papnövendékek számára a Szemináriumban elérhető egy jól felszerelt kondicionáló terem. Ezeknek köszönhetően a hallgatók az országos átlaghoz képest nagyobb mértékben tudják sporttal eltölteni szabadidőjüket.

### *Ösztöndíjak*

A központi költségvetés terhére biztosított normatívák a jogszabályban rögzített módon kerülnek felhasználásra a Hallgatói Önkormányzat aktív részvételével. Az intézmény számos ösztöndíjat alapított a saját forrás terhére és más intézménnyel történő együttműködésre alapozva. Az alapított ösztöndíjak szervezése során nagy figyelmet fordítottak arra, hogy az intézmény minden hallgatója pályázni tudjon, de a legtöbb esetben csak a nappali hallgatók számára elérhető az ösztöndíj.

### *Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése*

Az intézményben nem működik valid elektronikus Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése, mivel annak megelőzően történt bevezetése nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, s így visszatértek a papír alapúra. Az intézmény méretére való tekintettel, többnyire személyes megkereséseken alapszik a problémakezelés, mely a látogatás során a hallgatók által elmondott vélemények szerint jól működik.

### *Hallgatói Mobilitás*

Az intézmény számos nemzetközi kapcsolatot ápol, ami lehetőséget biztosít a hallgatói mobilitásra. Ennek ellenére, a hallgatók elmondása alapján szeretnék, ha még szélesebb körben ki lenne terjesztve a külföldi részképzés lehetősége, kiemelten az ERASMUS programra való tekintettel. Az ERASMUS program lehetőséget biztosít az intézmény költségvetésén kívül forrást biztosítani a hallgatók külföldi tanulásához, így az intézmény költségvetését nem terhelné, viszont a hallgatók lehetőséget kapnának más európai intézményben hosszabb időt eltölteni külföldi részképzés formájában.

### *Tanulástámogatás*

A tanuláshoz minden jegyzet kedvezményes áron érhető el a hallgatóknak nyomtatott formában. Egyes jegyzetek elérhetőek elektronikusan is, amelyeket ingyenesen tudnak igénybe venni a hallgatók. Javasoljuk csak nyomtatott formában elérhető jegyzetek digitalizálását és biztosítását minden hallgató számára.

A tapasztaltak alapján az intézmény megfelelő méretű és tartalmú könyvtárral rendelkezik, amely elérhető a hallgatók számára. Így amennyiben a kötelező tananyag túlmenően vagy kutatási projektekhez szükségük van a hallgatóknak további forrásokra ezt megtehetik az intézmény saját könyvtárában.

### *Döntéshozatal*

Az intézmény legfőbb döntéshozó testülete a szenátus, melynek nincsen hallgatók által delegált tagja, csak az előkészítő testületben az Akadémia Tanácsban tudja képviseltetni magát a Hallgatói Önkormányzat.

A Hallgatói Önkormányzat a jogszabályokban megfogalmazott módon működik, de jelenleg nincsen civil hallgatói képviselő a HÖK testületében.

### *Infrastruktúra*

A könyvtáron és a sportlétesítményen túl az intézmény kiemelt figyelmet fordít az infrastruktúra folyamatos fejlesztésére, amelynek köszönhetően a hallgatók megfelelően tudják az informatikai infrastruktúrát használni, továbbá az épület minden pontja akadálymentesített.

Az intézmény rendelkezik saját kollégiummal, ahol kedvezményes áron tudnak szállást biztosítani a hallgatók számára, így nem okoz gondot egy távoli hallgatónak a lakhatási kérdés, legyen az nappali vagy más munkarendben hallgató diák.

## ESG 1.7 Információkezelés

Az önértékelés alapján az intézmény a döntéshozatalhoz a felsőoktatással kapcsolatos jogszabályokat, rendeletek használja. Figyelembe vesz KSH adatokat, országos felvételi eredményeket, statisztikákat és saját intézményére vonatkozóan a felvett és beiratkozott hallgatói létszámadatokat, az oktatói leterheltséget és oktatói életkori adatokat. Ezeknek az adatoknak a gyűjtésével és elemzésével kapcsolatban az intézmény elsődlegesen az OSAP statisztika készítést, az egyszerű intézményi szervezet és kis hallgatói létszám mellett jól működő informális csatornákat jelöli meg. Az intézmény e fejezet kapcsán általánosságban rögzíti, hogy a Minőségbiztosítási kézikönyv tartalmazza az információgyűjtéssel kapcsolatos eljárásokat.

Az önértékelés alapján az intézményben a felhasznált adatok köre az információkezelési tevékenységhez szükséges minimum adatokra terjed ki. Nem vitatható el az informális csatornák szerepe az egyszerű és kis hallgatói létszámmal működő szervezetben, azonban a sztenderd teljesüléséhez, annak való megfeleléshez az intézmény egészére kiterjedő, a képzési programokat és más intézményi tevékenységet figyelembe vevő összehangolt és tudatos tevékenységnek kell megvalósulnia. A sztenderdhez tartozó irányelv rögzíti, hogy fontos a hallgatók, oktatók és nem oktató személyzet bevonása az adatszolgáltatásba, elemzésbe, valamint a követő intézkedések tervezésébe, ami az érintettek beszámolóí alapján a megfelelő módon meg is valósul.

*Összegezve:* az intézménynek szükséges a szervezeti és működési szabályzatának részletezése az organogramban nevesített valamennyi szervezeti egység vonatkozásában, ahhoz, hogy meghatározhatók legyenek a döntési szintek, folyamatok. Csak a szervezeti azonosítást követően kerülhet sor annak felmérésére, hogy milyen adatok, milyen rendszerességgel szükségesek a vezetési, oktatási folyamatokban.

## ESG 1.8 Nyilvános információk

Az intézmény 2016-ban újította meg honlapját, melynek frissítése kizárólag a Rektori Hivatal hatáskörébe tartozik. Az intézményi működést a hallgatói követelményeket szabályzó dokumentumok elérhetők, könnyen hozzáférhető a képzések leírása és a képzésekhez tartozó tantárgyak leírásai. Ugyancsak könnyen elérhető az információ az intézmény oktatóiról, publikációs tevékenységük az MTMT adatbázisra mutató linkkel nyomon követhető. A képzések aktuális mintatantervei a 'Képzés' menüpont alatt nem található meg, mint ahogy órarendi információk sem található meg a honlapon. Az intézmény 2016/2017. tanévben készített tanulmányi tájékoztatója alapvetően megfelel az Nftv. végrehajtási rendeletének 53. §-ban szabályozott intézményi tájékoztatók követelményeinek, azonban ezt megelőző és ezt követő tanévekre ilyen tájékoztató már nem található meg. Az intézmény Vademecum elnevezéssel a főiskola képzési kínálatát, tárgyleírásokat, szabályzatokat és hasznos tudnivalókat tartalmazó kiadványa 2012. évi dátummal szintén elérhető a honlapon. Javasolt, hogy a fent említett tartalmak naprakésszé tétele, illetve a szabályzatok átvizsgálását követően, azok megfelelő frissítése.

Az információgyűjtés folyamatának eredményei – elemzések, értékelések, visszajelzések – szintén olyan nyilvános információknak minősülnek, amelyek a leendő és jelenlegi hallgatók és a többi érintett számára hasznos információként szolgálnak az intézmény tevékenységéről.

## ESG 1.10. Külső értékelés

Az intézmény 1995-ben lett a Pápai Keleti Intézet affiliált, majd 2006-ban aggregált intézménye. Az *affiliáció* a baccalaureatusi diploma kiadására, az *aggregáció* pedig az erre épülő licencia képzés lebonyolítására jogosítja fel a Főiskolát. Az aggregációs feltételeknek való folyamatos megfelelést a Pápai Keleti Intézet ötévenként vizsgálja, írásbeli önértékelést követő intézményi látogatás keretében. Az önértékelés és az intézményi látogatás alapján bocssátja ki a Katolikus Nevelés Kongregációja a szerződés megújítására vonatkozó határozatát. Az ötéves ellenőrzési időszakon belül évente végzett monitorvizsgálat a Katolikus Nevelés Kongregációjának sztenderdjei alapján zajlanak. Az intézmény maga ezt az értékelési rendszert a belső minőségbiztosítási részének is tekinti, de az önértékelésben rendszeres külső minőségbiztosítási tevékenységként is azonosította. Az intézmény ennek a külső eljárásnak a belső minőségbiztosítási rendszerre ható katalizátori szerepet tulajdonít.

## V. Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Az intézmény alapdokumentumaiban (Intézményfejlesztési tervében, Minőségpolitikai nyilatkozatában) legfontosabb stratégiai célként határozza meg, hogy az intézmény a Magyar Görögkatolikus Egyház tudományos és kulturális központja, hazai, regionális és nemzetközi viszonylatban is jelentős kutatóhelye legyen a görögkatolikus kulturális örökség, a keleti teológia, a patrisztikus hagyomány és bizánci teológia területén.

A fenntartó által kijelölt stratégiai célok megvalósítása érdekében az intézmény az elmúlt ötéves időszakban a kutatási tevékenységét fokozta, megújította a Görögkatolikus Örökség Kutatócsoportjának támogatását 2013-ban, OTKA-pályázat keretében. 2018 januárjában a Magyar Tudományos Akadémia Lendület pályázatán ugyancsak a Görögkatolikus Örökség Kutatócsoport sikeresen pályázott, melynek eredményeként az intézmény hazai és nemzetközi viszonylatban is számontartott elismert kutatóhellyé vált. Nemzetközi viszonylatban is tovább építette kutatási kapcsolatait.

Az intenzív és eredményes kutatási és kutatáspályázati tevékenység mellett nincs a kutatási tevékenységért az intézményi vezetésben dedikált felelős, a tevékenység adminisztrációját, koordinálását a Rektori Hivatal látja el, a kutatási projektek jóváhagyása és figyelemmel kísérése a rektor hatáskörébe tartozik. Az oktatók kutatási tevékenységben való részvételét a tudományos teljesítménypótlék rendszere segíti. Erre vonatkozó szabályzat egyrészt meghatározza azt a minimum publikációs tevékenységet, melyet az oktatónak az oktatási tevékenységgel összefüggésben kell teljesítenie és teljesítménypótlékre csak ezen felüli, a szabályzat kritériumának megfelelő publikációs tevékenység, szerkesztői tevékenység, konferencia részvétel, előadás-szervezés és kutatási program végrehajtása, tudományos munka irányítása mellett jogosult. A teljesítményértékelést mindezek alapján a szenátus végzi.

A hallgatók tudományos tevékenységbe való bevonása az alacsony hallgatói létszám miatt az oktató-hallgató személyes kapcsolatán alapul. Szervezett keretek között az Akadémia Tanács évente kétszer tárgyalja a teológus hallgatók tevékenységét, a hittanár-nevelőtanár és kántor szakos hallgatók esetében csak a kiemelkedően jó vagy kiemelkedően gyenge teljesítmény kerül értékelésre. Itt történhet esetleg egy-egy tehetségesebb hallgató kiválasztása.

Az intézményi tudományos konferenciákon való részvétel tanévenkénti eloszlásának táblázatában nem ad meg konkrét adatot, általánosságban három-négy teológus szakos hallgatót említ az önértékelés, akik az intézményi Tudományos Diákköri Konferencián részt vesznek.



A tudományos és kutatási tevékenységben való részvétel lehetőségével inkább a teológus hallgatók élnek, valamint a baccalaureatusi és licencia megszerzésének lehetősége szintén ezen szak hallgatói számára kínál egyenes belépési utat a doktori képzésbe.

Az intézmény stratégiai célkitűzéseinek megvalósításához kapcsolódó intézményi tevékenységet és az oktatás, különösen a tananyagfejlesztés, módszertani fejlesztés eredményei. Az intézmény tudományos tevékenységének hatásai az ún. harmadik funkció területén is jelentős eredményekkel jártak a tudománynépszerűsítő, ismeretterjesztő, szemléletformáló szolgáltatások bővítése, felsőoktatási tudásbázishoz történő hozzáférés növelése, a korszerű információs tartalmak létrehozása és a hozzáférés széleskörű biztosítása terén. Ezeknek egyik szervezeti formája a Görögkatolikus Médiaközpont, amely országos lefedettséggel, felekezetspecifikus audiovizuális tartalmakat, online és nyomtatott hitéleti sajtótermékeket állít elő, valamint a könyvkiadás (Szent Atanáz Kiadó), amely a tudományos és oktatási kiadványokon túl felvállalta a felekezetspecifikus kiadványok terjesztését.

*Összegezve:* Az intézmény tudományos térben megfogalmazott szerepe és küldetése világos és egyértelmű. Az intézmény ennek mentén szervezett tevékenysége mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban mérhető. Mindezen eredmények mellett azonban fontos, hogy szervezeti szinten is önállóan definiált Pedagógiai és Pszichológia Központ számára megteremtse a tudományos kapcsolatok kiépítésének lehetőségeit, és a már meglévő hazai, nemzetközi tudományos és kutatási kapcsolati tőkéjét e terület fejlesztésére is fordítsa. Kiemelten fontos a nem teológus szakos hallgatók a már meghatározott kutatási célrendszer megvalósításában miként tudnak részt venni. Ebben lehet megoldás, ha az intézmény akár hazai, akár nemzetközi egyházi fenntartású felsőoktatási intézményi partnert keres pedagógiai területen, akivel együttműködve hatékonyabban tudja ennek a területnek a tudományos hátterét fejleszteni.

## VI. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése

### VI/1. TEOLÓGIA OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK

Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Teológia osztatlan mesterképzési szak	<b>2019/6/V/1/1/2. SZ. MAB HATÁROZAT</b> A szak akkreditációja <b>2024. június 28-ig hatályos.</b>

#### *A képzési terv*

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola az okleveles katolikus teológusok képzésében alkalmazkodik a katolikus egyházban folyó hasonló képzések felépítéséhez, tantervi arányaihoz. Az országban egyetlen, görögkatolikus teológiai és lelkeségi hagyományt kínáló intézményként kiemelt egyházi érdek a magas színvonalú teológiai képzés. Az intézményt a Pápai Keleti Intézet affiliálta, később aggregálta, ami természetesen az oktatás folyamatára, és annak minőségére is, is meghatározó hatással bír.

A szakon a világi hallgatók 10 félév alatt 300 kreditet teljesítenek, a papnövendékek 12 félév alatt 360 kreditet. A képzés szakmai gyakorlatot is tartalmaz: 2 félévben katechetikai gyakorlatot, pasztorálteológiai gyakorlat keretében börtön- és kórházpasztorációt, a papnövendékek egy féléves szakmai gyakorlat keretében parókiái szolgálatot teljesítenek.

A képzési terv 11 félévre osztja be a tantárgyakat, a 11. félévben jelennek meg a differenciált szakmai tantárgyak. A tanterv nem tesz különbséget a világi hallgatók és a papnövendékek között, mindkét hallgatói csoportnak teljesítenie kell a 300 kreditre szabott képzési tervet. A világi hallgatók ezt megtehetik 10 félév alatt, a papnövendékek a differenciált szakmai ismeretek mellett a Papnevelő Intézet rendje szerint a hivatásukra felkészítő lelkeségi és szakmai gyakorlatok által szerezhetik meg a szükséges krediteket.

A tantárgyak beosztása, egymásra épülése nyilván több évtizedes képzési tapasztalat által formálódott a jelenlegi állapotra, a struktúra áttekinthető és jól követhető. Természetes, hogy az alapozó ismeretek a képzés harmadát teszik ki, hiszen itt olyan általános, szerteágazó teológiai, filozófiai, egyháztörténelmi és nyelvi megalapozást kell felkínálni, ami feltétlenül szükséges a szakmai törzsanyag tanulásához. A szakmai törzsanyag biztosítja a teológia elméleti és gyakorlati műveléséhez szükséges tudományterületeket. A differenciált szakmai ismeretek olyan szakterületeket kínálnak fel, amelyek a lelkipásztorkodás egy-egy speciális vonatkozásában adnak teológiai és interdiszciplináris megközelítésű felkészülési lehetőségeket. A szabadon választható tantárgyakat a hallgatók más szakokról is felvehetik. A 12. félév 30 kredites gyakorlatáról a parókusok írásbeli beszámolót készítenek, s küldenek be a Papnevelő Intézet előjárói számára.

A képzési terv így módon megfelel az osztatlan mesterképzési szak feltételeinek, jól érezhető rajta a sok évtizedes teológiai képzési tapasztalat.

Egyetlen jellemzője azonban nehézséget okoz: a kreditpontok kimutatása nem eléggé átlátható. Hossza tanulmányozás után minden kreditpont helye megtalálható, de érdemes lenne egyértelműbben összesíteni a kredittáblázatot. Pl. a szabadon választható tantárgyakról csak

tartalmi leírás található, a szükséges kreditpontok száma azonban csak következtetéssel számolható ki.

### *Személyi feltételek*

A szak szakfelelőse *Dr. Véghseő Tamás*, PhD fokozattal rendelkező főiskolai tanár, jelenleg az intézmény rektora. Az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató, aki az intézménynek „kizárólagossági” akkreditációs nyilatkozatot adott. Kiemelkedő szakmai és tudományos tevékenysége minden szempontból alkalmassá teszi a szakfelelősi tisztt betöltésére.

A képzésben 25 oktató vesz részt, közülük 16-an rendelkeznek PhD fokozattal. Kettő egyetemi tanár, 1 oktató az MTA doktora. Az oktatói kar magasan kvalifikált, s megemlítenő, hogy jelenleg több PhD fokozat megszerzése is folyamatban van. Ez is jelzi a szak intézményi jelentőségét és a képzés iránti tudományos-szakmai elkötelezettséget.

Az oktatók több mint kétharmada teljes állásban foglalkoztatott (AT) oktató, így az arány megfelelő.

### *A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek*

Jóllehet a SZAGKHF-nak nem áll módjában külön kutatói munkakörben alkalmazottakat foglalkoztatni, az oktatók mégis magas szintű és kiterjedt kutatómunkát végeznek. A Görögkatolikus Örökség Kutatócsoport, a Lendület-program a görögkatolikus magyarság történetének kutatására, a Collectanea Athanasia köteteinek megjelenése igazolja a kutatások és szakmai műhelyek működését. Az oktatók hazai és nemzetközi konferenciákon vesznek részt, rendszeresen publikálnak, amelyeket az évente kétszer megjelenő tudományos folyóiratban, az Athanasia-ban is megjelentethetnek.

A kutatási eredmények nemcsak publikációkban, a rendszeresen megrendezett szimpóziumokon jelennek meg, hanem az oktatási folyamatba is beépülnek, növelve annak hatékonyságát. Tekintve az oktatók leterheltségét, mindenképpen példászerű kutatási és publikációs tevékenységük.

### *A képzés infrastrukturális körülményei*

A főiskola 2003-ban új épületet kapott, ami minden tekintetben korszerű és modern, magas szinten biztosítva az oktatás infrastrukturális feltételeit. A díszterem, a nagy- és kisebb előadóterem korszerűen vannak felszerelve, tv, video, projektorok, laptopok, írásvetítők, a nyelvtanuláshoz szükséges technikai eszközök mind rendelkezésre állnak. A számítógépes el-látottság széleskörű, az oktatók számára a tanszéki szobákban, a hallgatóknak a könyvtárban 9 számítógép áll rendelkezésre, internethozzáféréssel.

A könyvtár kiválóan felszerelt, a jegyzetellátottság teljes mértékben biztosítva van.

A főiskola infrastrukturális felszereltsége példaadó, magas színvonalú segítséget kínálva hallgatóknak és oktatóknak egyaránt.

### *Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói*

Az utóbbi 5 éves átlagot tekintve, évente 5-10 fő jelentkezik és nyer felvételt a szakra. Nincs tömeges jelentkezés, de ez érthető és magyarázható a szak speciális jellegével (életre szóló elhívást feltételez), a civil teológusok elhelyezkedési esélyeivel. Ezért is elismerésre méltó, hogy a főiskola nehézségek árán is körültekintően gondoskodik a szak megmaradásának és működtetésének feltételeiről.

## VI/2. KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉSI SZAK

<b>Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola</b>	<b>Akkreditációs minősítés</b>
<b>Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak</b>	<b>2019/6/V/1/1/3. SZ. MAB HATÁROZAT</b> A szak akkreditációja <b>2024. június 28-ig hatályos.</b>

A főiskola a szakot 2006-ban indította, azóta rengeteg tapasztalat gyűlt fel a képzéssel kapcsolatban. A szak rendje letisztult, az alapozó ismeretek, a szakmai törzsanyag és a differenciált szakmai ismeretek aránya megfelelő, érezhető, hogy a szak megtalálta helyét az egyházi struktúrában.

A kreditszámokkal kapcsolatban néhány – nagyon apró – pontatlanság figyelhető meg: Nem egyértelmű, hogy miként jön ki a kreditek végeredménye, a 180 kredit. A Lelkipásztori munkatárs szakirány esetében a kötelező tanegységek 167 kreditpontot, a Katekéta szakirány esetében 165 kreditpontot tesznek ki. Ehhez társulnak a szabadon választható tanegységek 10-10 kreditje. Néhány kredit még ekkor is hiányzik. Ugyanakkor az önértékelési jelentés megjelöli a 10 kredites pedagógiai-pszichológiai blokkot, ami valóban nagyon fontos a továbblépés szempontjából, de ezek a tárgyak nem szerepelnek a tantervi hálóban.

A látogatáskor beigazolódott, hogy a képzés ezen a szakon is nagyon gyakorlatorientált, a hallgatók az évközi gyakorlatokon túl nyári gyakorlatokat is teljesítenek a szakirányhoz illeszkedve.

Az önértékelésben is olvasható, és a LB látogatás is visszaigazolták – a hasonló képzésekkel hasonló módon – a létszámcsökkenés gondjait. A székhelyen kívülre akkreditált szak sajnos nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A kevés számú felvett hallgatót bekapcsolták a nyírtegyházi képzésbe levelező tagozatra. A levelező képzés egyébként több jelentkezést biztosított, jelenleg is ez a képzési forma a népszerűbb.

Az LB interjúból kiderült, hogy a főiskola vezetése továbbra is fontosnak tartja a Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak indítását. Az alacsony létszám kétségtelenül nem könnyíti meg a képzés fenntartását, viszont olyan haszonnal is járhat, ami mással nem pótolható. Jól érzékelhető a személyes tanár-diák kapcsolat őszintesége, a hallgatók szakmai, gyakorlati felkészítése sokkal bensőségesebb, sokkal több szakmai visszacsatolás lehetséges. A hallgatók kifejezték meglegedettségüket, a közvetlen tanár-diák kapcsolat segítő hatékonyságát.

A Görögkatolikus Egyház bővülő intézményi hálózatát tekintve egészen bizonyosan fontos a szak további működtetése.

Megismerve a SZAGKHF oktatói karának szakmai működését, emberi kapcsolatait, a hallgatók személyes és közösségi gondozására való törekvését, minden feltétel adott ahhoz, hogy az intézmény továbbra is magas színvonalon folytathassa tevékenységét. Az infrastruktúra minden tekintetben magas színvonalon biztosított, a fejlesztés folyamatos, a tudományos fejlődéshez szükséges feltételek (saját tudományos kiadványok, publikációs lehetőségek, konferenciák, szakmai műhelyek) adottak.

### VI/3. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR MESTERKÉPZÉSI SZAK

Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítése
Hittanár – nevelőtanár mesterképzési szak	<b>2019/6/V/1/1/4. SZ. MAB HATÁROZAT</b> A szak akkreditációja <b>2024. június 28-ig hatályos.</b>

A szakot a főiskola a Bessenyei György Tanárképző Főiskolával (később Nyíregyházi Egyetem) kötött együttműködési megállapodás keretében indította 1992-ben. A kétszakos képzést a Bologna-rendszer bevezetésével felváltotta a Katekéta-lelképásztori munkatárs alapszakra és az arra épülő hittanár-nevelőtanár mesterszakra bontott egyszakos képzés. A mesterképzés a Nyíregyházi Főiskolával megújított együttműködési megállapodás keretében tanári szakképzettséget nyújtó szakként indult. A tanárképesítő felkészítést a Nyíregyházi Főiskola nyújtotta.

A 8/2013. (I.30.) EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről hitoktatási területen is az osztatlan képzést rendelte el 2014. szept. 1. után. Ez a rendelet jogosulttá tette az egyházi intézményeket arra, hogy az osztatlan Hittanár-nevelőtanár az Oktatási Hivatal nyilvántartásba vegye, ha 2006. szept. 1. után már nyilvántartásba került az osztott képzésű Hittanár-nevelőtanár mesterszak.

A SZAGKHF élt ezzel a lehetőséggel, és ennek alapján, 2014 őszén meghirdette és elindította az osztatlan Hittanár-nevelőtanár képzést egy- és kétszakos rendszerben. Az osztott mesterszak 2017-ben már nem indult el. Élve a tanárképzés új képzési rendszereinek lehetőségeivel, a hittanár-nevelőtanár szak megindult nappali és levelező képzésben 300 kredittel, osztott, rövid ciklusú képzésben 120 kredittel, 2 féléves képzésben 60 kredittel. A tantárgyi háló legnagyobbrészt megfelelnek a feltételeknek, néhány pontatlanság nehezíti csak a teljes átláthatóságot:

- A tanárképzés felkészítő tárgyai a 10 féléves (300 kredites) képzésben 104 kreditet tesznek ki, az előírt 100 kredittel szemben. Az előírt összefüggő egyéni iskolai gyakorlat nincs nevesítve, gyanítható, hogy ezt fedi le „A szaktárgy tanításával kapcsolatos tevékenység” megnevezés 20-20 kredit értékben.
- A különböző képzési formákhoz kapcsolódó összkreditek (300, 150, 120, 60) mind kötelező tárgyakhoz vannak rendelve, nem marad kreditszám az 5%-nyi szabadon választható tantárgyak számára. Ezeket egyébként a főiskola más szakok tanegységeiből felkínálja a hallgatóknak.
- A két féléves képzés az előírt 60 kredit helyett 62 kreditet ír elő, ami meghaladja az előírt feltételt.

Kiemelendő azonban, hogy a mintatantervek struktúrája, építkezése, tantárgyi rendje nagyon magas színvonalú, igazolja a sok évtizedes szakmai tapasztalat hatásait. A teológiai stúdiumok, tudományterületek erős szakmai ismereteket kínálnak, biztosítva a hittanárak széleskörű teológiai felkészültségét.

A pedagógiai-pszichológiai felkészítés érdekében a SZAGKHF 2017-ben létrehozta a Pedagógiai-Pszichológiai Központot, amelyik átvállalta a Nyíregyházi Egyetemtől kapott tanárképesítő modul oktatását, együttműködési megállapodást kötött az egyházi fenntartású intézményekkel a tanítási, illetve összefüggő szakmai gyakorlatok végzésére. A szak biztonsága érdekében érdemes lenne megfontolni, hogy – mivel a 2014. évi szakindításkor még nem saját intézet biztosította a tanárképesítő modult – szükséges lehet a modul akkreditációs kontrollja a MAB Tanárképesítő Bizottsága részéről.

A Hittanár-nevelőtanár szak nappali képzésében viszonylag kis létszámú hallgatóság vesz részt, 2014-ben 8 hallgató, a 2017/2018-as tanévben 5 hallgató kezdte meg tanulmányait. A levelező képzésben valamivel többen vesznek részt, a 2017/2018-as tanévben 9 hallgató iratkozott be. Még nem telt le a képzési ciklus, ezért érthető, hogy még senki nem kapott diplomát. Más intézményekhez hasonlóan a kifutó osztott hittanár-nevelőtanár képzésben 2016-ra már 59 hallgató gyűlt össze (államilag finanszírozott és önköltséges képzésben), mégis csak 10 fő kapott diplomát. A nyelvvizsga hiánya nem intézményspecifikus jelenség, sőt az intézmény kifejezetten igényes és akkreditált nyelviskolai lehetőségekkel rendelkezik.

Az oktatói kör magasan kvalifikált, a 16 T besorolású oktatóból 11-en rendelkeznek PhD fokozattal. Igaz, hogy magas az oktatók leterheltsége, négy oktató 36-38 kreditért felelős az intézményben. Az akkreditációs önértékelés szerint úgy segítenek ezen a helyzeten, hogy az azonos óraszámú tantárgyakat szakonkénti összevonásban tartják meg.

Az akkreditációs látogatás személyes interjúi meggyőzően igazolták, hogy az oktatók őszinte és együttműködésen alapuló kollegialitásban élnek egymással, testvéri kapcsolatokat ápolnak, amit a hallgatók is éreznek és elismernek. Egyértelmű, hogy a kis hallgatói létszámok ellenére is érdemes küzdeni a szak megmaradásáért, hiszen az egyház saját küldetésében és társadalmi szerepvállalásában is elengedhetetlen a magasan képzett és elkötelezett keresztény szakemberek képzése.

## VI/4. KÁNTOR ALAPKÉPZÉSI SZAK

<b>Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola</b>	<b>Akkreditációs minősítés</b>
<b>Kántor</b> <b>alapképzési szak</b>	<b>2019/6/V/1/1/5. SZ. MAB HATÁROZAT</b>  A szak akkreditációja <b>2024. június 28-ig hatályos.</b>

### *A képzési terv*

A Kántor alapszak teljes idejű (nappali) képzésként indult 2009-ben. A képzési idő hat félév, az oklevél megszerzéséhez 180 kredit szükséges. A mintatanterv felépítése nagyon jó, a tartalom részletes vizsgálata nélkül is megállapítható, hogy a képzés teológiai, zenei, egyházi-gyülekezeti szempontból is maga szintű felkészültséget biztosít.

A tanterv szerint az *Alapozó ismeretek* 8 tantárgyat tartalmaznak összesen 30 kreditértékben. A *Szakmai törzsanyaghoz* 25 tantárgy tartozik 138 kreditértékkel. A törzsanyag része a *Liturgikus szolgálat* és a *Liturgikus, parókiái gyakorlat*, 3+3, illetve 2+2 kredittel, s ide sorolódik a *Szakedolgozat* 5 kreditértékben. A tanterv a *Szabadon választható tantárgyakhoz* összesen 5 tantárgyat rendel, összesen 12 kreditpontért. A szakon a tanterv szerint így 185 kreditet kell teljesíteni, ami 5 kredittel meghaladja az adatlapon meghatározott 180 kreditet. Az Nftv. vhr. 87/2015. Korm. rend. 54. § (2) előírása szerint: „Szabadon választható tantárgy esetében a felsőoktatási intézmény nem korlátozhatja a hallgató választását a felsőoktatási intézmények által meghirdetett tantárgyak körében.” A főiskola minden félévben új tantárgyakat hirdet meg, s lehetőség van más szakokról is tantárgyat választani. Így nem okoz nehézséget a kreditértékeket pontosítani, hogy 180 kredit birtokában valóban oklevelet lehessen szerezni.

Az oktatói leterheltség nagyon magas: több oktató kredit-leterheltsége a határokat fejezeti (37-38 kredit). A szak megtartása mégis nagyon fontos, hiszen a görögkatolikuság több százéves történetének egyik alapvető igényét elégíti ki. Jóllehet kis létszámú szakról van szó – jelenleg 2-3 fővel indul –, a jelentősége mégis meghatározó. Az országban egyedül itt lehet görögkatolikus kántor szakképzettséget szerezni, ami az egyház gyakorlati és istentiszteleti életében nagyon is fontos. A diplomához nem társul biztos megélhetési forrás, ezért sem várható magas számú jelentkezési hullám. A liturgiák zenei vezetése ugyanakkor színvonalas felkészültséget kíván, amit a SZAGKHF a szak beindításával és megtartásával folyamatosan biztosít.

A hat féléves képzés része a tanévekhez kapcsolódó nyári kántor-táborok, amit minden hallgató minden tanév végén szakmai gyakorlatként teljesít. A nyíregyházi belvárosi görögkatolikus templomban a kántor szakos hallgatók lehetőségeket kapnak zenei szertartások vezetésére, s kiemelendő, hogy a záróvizsga első része a Diplomaliturgia, amit még a záróvizsga előtt kell teljesíteni. A Diplomaliturgia egy teljes liturgikus nap levezetését jelenti vizsgabizottság jelenlétében, amiről jegyzőkönyv is készül.

### *Személyi feltételek*

A szakfelelős Dr. Sivadó Csaba PhD, főiskolai tanár. Teológiai PhD fokozattal rendelkezik, de zeneművészeti tanulmányokat is folytatott. A kántor szak egyik alapítója, liturgikus ének tanár. Tartalmi szempontból minden tekintetben megfelel a szakfelelősi feltételeknek.

A képzés személyi feltételeit kimutató táblázat szerint azonban nem teljes állású (T), hanem egyéb módon (E) foglalkoztatott oktató. A személyi anyagban óraadóként szerepel.

A MAB bírálati szempontjai szerint szakfelelős „az intézménynek „akkreditációs” nyilatkozatot adott, ott teljes munkaidőben foglalkoztatott (T) tudományos fokozattal rendelkező oktató” lehet. A szakfelelős oktató FOI-nyilatkozatát és intézményi jogviszonyát egyértelművé kell tenni, hogy formai szempontból is megfeleljen a szakfelelősi feltételeknek.

A szakon összesen 23 oktató tanít, közülük 2-en egyetemi tanárok, 8-an főiskolai tanárok, 7-en főiskolai docensek. A T besorolású oktatók mindegyike, a részmunkaidőben foglalkoztatottak közül négyen rendelkeznek PhD fokozattal. Az oktatói kar magasan kvalifikált, a speciális tantárgyakat (zenei, művészeti) oktató tanárok szakterületük elismert szakemberei.

A kimutatás alapján a képzés „törzs-oktatóinak” aránya nem éri el az intézményi foglalkoztatottak (T) 75%-os arányát. A szak speciális jellege (zeneművészeti, egyházzenei felkészültséget biztosít) olyan szaktanárok bevonását teszi szükségessé, akiknek szakképzettsége elengedhetetlen a szak minőségének biztosításában, de akiknek a szak kis kapacitása miatt a főiskola nem tud teljes státuszt kínálni.

Szakmaiságát tekintve az oktatói kar magas színvonalon felel meg az akkreditációs feltételeknek.

#### *A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek*

Bármennyire is kis létszámú a szak, a képzés mellett egyértelmű szakmai műhely formálódik. A gyakorló kántorok számára találkozókat, továbbképzéseket szerveznek, az intézményi hangversenyek, zenés műsorok, az országos kórustalálkozók, hangversenyek lehetőségeket kínálnak az elmélyült és élményszerű szakmai fejlődésre.

Dr. Bubnó Tamás, a kántor szak oktatója kottás tankönyvet szerkesztett (Bubnó Tamás: Görögkatolikus Szent Liturgia kottás tankönyve), ami a főiskola gondozásában jelent meg. A hallgatókon kívül mindhárom görögkatolikus egyházkormányzati egysége is használja és alkalmazza. Újbóli kiadását tervezik. Ugyancsak a főiskola gondozásában jelent meg 2013-ban a bizánci szertartás dallamvilágát bemutató hiánypótló könyv, ami segítséget kínál értően bekapcsolódni a liturgiákba.

A képzéshez kapcsolódó szakmai műhely hatékonyan segíti a hallgatók felkészülését és nyújt szakmai támogatást a már végzett kántoroknak és szakembereknek.

#### *A képzés infrastrukturális feltételei*

A szak infrastrukturális feltételei biztosítottak: a minden szempontból kiválóan felszerelt főiskolai épületben olyan tantermet alakítottak ki, ami lehetővé teszi a zenei foglalkozások megtartását és az egyéni felkészülést. Hangszigetelték a falakat, hagyományos, illetve elektromos zongorát vásároltak, kottairó program beszerzésével támogatják a képzést. A színvonalas könyvtárban antikva-kéziratok, kottaanyagok és szakirodalom segítik a kutatást és tanulást.

#### *Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói*

2009-ben a Kántor szak 10 fővel indult, az indoklás szerint valószínűleg azért, mert sokan régen vártak a szak meghirdetésére. Jelenleg 2-3 fővel indul évente. A megtartása mégis fontos, hiszen Magyarországon egyedül itt lehet görögkatolikus kántor szakképzettséget szerezni. A főiskola igyekszik a jelenlegi létszámot szinten tartani.



## VII. A jelentés alapján megállapított fejlesztési javaslatok

### VII.1. Az intézményre vonatkozóan javaslatok:

#### *ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika*

A Veritatis Gaudium magyarországi recepciójának lezárást követően szükséges lesz az intézményi alapdokumentumok aktuális felülvizsgálatát elvégezni és gondoskodni kell a megújult minőségi kritériumok alkalmazásáról a jelenlegi minőségbiztosítási rendszer olyan irányú átalakításával, amelyben az ESG 2015 elvárásai a MAB akkreditációs követelményekkel összhangban érvényesítésre kerülnek. Ezen minőségfejlesztési tevékenység során a minőségbiztosítási dokumentációs rendszer (Minőségbiztosítási kézikönyv, Minőségpolitika) teljeskörű átdolgozása válik szükségessé, törekedve a vonatkozó minőségi kritériumoknak a gyakorlattal történő szorosabb összhang megteremtésére.

A minőségbiztosítási rendszer megújulásához indokolt lehet a minőségbiztosítási felelős feladat, felelősség- és hatáskörének további módosítása annak érdekében, hogy a rendszernek a valós működési gyakorlattal, valamint a megújult minőségi kritériumokkal történő összhangba állításához rendelkezessen a szükséges szakmai és menedzsment háttérrel, valamint megkaphassa az intézményi vezetés támogató közreműködését.

Az oktatói munka hallgatói véleményezése fontos indikátor az intézmény vezetése számára mind az oktatók minősítési eljárásában, mind a képzési folyamatok fejlesztéséhez, ezért fontos lenne a hallgatók olyan irányú motiválása, amelynek eredményeként növekedés lenne elérhető a válaszadás tekintetében.

#### *ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése*

Az intézmény képzési portfóliójából adódóan és célkitűzései alapján a képzési kínálat jelentős megváltozása, átalakulása nem várható, de, mivel a vizsgált standarddal kapcsolatban ez hiányosságnak tűnik, ezért, ezek mellett is szükséges azokat a minimális, de rendszeresen végzett folyamatokat kialakítani, amelyben a megszerzhető képesítés szintje, a célkitűzések és az egyházi intézményrendszer igényei nyomon követhetők, értékelhetők.

#### *ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés*

A jelenleg érvényben lévő, tanulási környezetre vonatkozó szabályzatok, tanulmányi tájékoztató dokumentumok aktualizálása mindenképpen javasolt. Továbbá a hallgatók számára kiírt intézményi pályázatok esetében is gondoskodni szükséges azok aktualizálásáról.

A megkezdett tutor rendszer kialakításának további folytatása mindenképpen javasolt.

Indokoltnak látszik a nyelvvizsga megszerzésére irányuló ösztönző-motiváló megoldások felkínálása a hallgatóknak a diplomák tényleges megszerzhetősége érdekében, különösen a levelezős hallgatók körében.

Javasolt a korszerű, elektronikusan is elérhető tananyagok körének bővítése.

#### *ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaitélése*

A Veritatis Gaudium magyarországi recepciójának lezárást követően szükséges lesz az intézményi alapdokumentumok felülvizsgálatával együtt, ahol szükséges, javasolt a főiskola a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és közzétett szabályzatainak aktualizálása.

### *ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások*

Amennyiben lehetőség van rá terjesszék ki az egyes ösztöndíjakat a nem nappali munkarendben dolgozó hallgatók számára is.

Érdemes lenne megvizsgálni, mennyiben lehetséges az ERASMUS program kiterjesztése szélesebb körre, elsősorban a papnövendékekre.

Javasoljuk, hogy a teljes hallgatói létszám képvisellete érdekében a HÖK törekedjen a civil hallgatók érdekképviselését közvetlenül ellátó tisztségviselőt is választani.

Amennyiben lehetséges, legyen hallgatók által delegált tagja a szenátusnak is, hiszen a végső döntéshozatal a szenátus jogköre, ahol minden döntés érintheti a hallgatók tanulmányait, mindennapjait.

### *ESG 1.8 Nyilvános információk*

Összességében szükséges a hallgatók számára a hallgatói jogviszonyuk megkezdésének pillanatában hatályos szabályzatok, mintatantervek, tantárgyi követelmények egységes szerkezetben való közzététele.

## **VII.1. A szakok további működésére vonatkozó javaslatok:**

A szakok mindegyike esetében szükséges áttekinteni, egyértelműbbé tenni, újra össze-síteni a tantervek kredittáblázatait, és azokon a szükséges kisebb korrekciókat végrehajtani.

Szükséges tisztázni és egyértelművé tenni a Kántor szak szakfelelősének intézményi jogviszonyát és akkreditációs nyilatkozatát, hogy formai szempontból is megfeleljen az akkreditációs elvárásoknak.

Érdemes lenne a Kántor szakot országosan hatékonyabban ismertté tenni a jelentkezések növelése érdekében.